

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
2.Mf.31.081/2023/5.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a dr. Faragó Máté (felperesi jogi képviselő címe) által képviselt **felperes** (felperes címe) felperesnek – az Enczi és Társa Ügyvédi Iroda (alperesi jogi képviselő címe., ügyintéző: dr. Enczi János ügyvéd) által képviselt **alperes** (alperes címe) alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei tárgyában indult perében a Fővárosi Törvényszék 15.M.71.048/2021/65. számú ítéletével szemben az alperes által 67. és 68. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részében a per fő tárgya és a perköltség vonatkozásában azzal hagyja helyben, hogy a 491.761 (négy száz kilencvenegyezer-hétszázhatvanegy) forint marasztalási összeg után az alperes köteles 2022. február 8-tól a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot is megfizetni, az illeték tekintetében megváltoztatja és megállapítja, hogy a 198.000 (egyszáz kilencvennyolcezer) forint elsőfokú eljárási illetéket az állam viseli.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 120.000 (százhuszezer) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 116.380 (száztizenhatezer-háromszáznyolcvan) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság határozata és az általa megállapított tényállás

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2023. január 19. napján hozott 15.M.71.048/2021/65. számú ítéletével a 2021. október 8-án kelt alperesi felmondás jogellenességének jogkövetkezményeként helyreállította a felperes munkaviszonyát, továbbá kötelezte az alperest kártérítés címén 491.761 forint elmaradt távolléti díj és 1.128.000 forint perköltség megfizetésére. Az elsőfokú bíróság az alperest 198.000 forint eljárási illeték megfizetésére kötelezte.

[2] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2018. szeptember 1-je és 2021. november 12. napja között állt munkaviszonyban az alperessel, utolsó munkaköre szerint ügyintéző-adminisztrátorként. A havi munkabére 275.000 forint volt.

[3] Az alperes a 2021. október 8. napján kelt és aznap közölt felmondással 35 nap felmondási idővel megszüntette a felperes munkaviszonyát. A jogviszony megszüntetésével egyhavi végkielégítés megfizetéséről is rendelkezett. A felmondás indokolásában az alperes a felperes munkaviszonnyal kapcsolatos magatartására és képességeire hivatkozott.

[4] A felmondás közlését követően, 2021. október 13-án a felperes várandósság bejelentése címmel e-mailben arról tájékoztatta az alperes elnökét, hogy a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 65. § (3) bekezdése értelmében felmondási tilalom áll fenn, mert gyermeket vár. Az e-mail mellékleteként a felperes elküldött egy 2021. szeptember 29-i keltezésű, szülész-nőgyógyász szakorvos által kiállított magzati ultrahangvizsgálati leletet, amely tartalmazta a terhességgel kapcsolatos alapvető információkat. Az alperes a 2021. október 28-án írt válaszelevelében közölte a felperessel, hogy nem szándékozza visszavonni a felmondást.

[5] Az elsőfokú bíróság az Mt. 15. § (1), (3), (4) bekezdése, 5. § (2) bekezdése, továbbá a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:8. § (1), (2), (3) bekezdése alapján, a munkáltatói jogkör gyakorló Tanúl tanúvallomására és a felperes személyes nyilatkozatára figyelemmel azt állapította meg, hogy a felmondáson rögzített mondat: „Alulírott felperes munkavállaló a munkáltatói rendes felmondást átvettem, a felmondást tudomásul vettem.” nem minősült a jogorvoslat jogáról történő lemondásként.

[6] Az elsőfokú bíróság az Mt. 65. § (1), (3), (5) és (6) bekezdése körében nem találta kétséget kizáróan bizonyítottanak, hogy a felperes még a felmondás közlését megelőzően tájékoztatta a munkáltatói jogkör gyakorlóját a várandósság tényéről. Utóbb azonban ezt a közlést egyértelműen megtette a 2021. október 13-án kelt e-mailben és állítása alátámasztására orvosi leletet is csatolt. A felmondás közlését követően tehát az alperes tudomást szerzett a felperes várandósságának tényéről, amit Tanúl tanúvallomása is alátámasztott.

[7] A felmondás jogellenessége szempontjából nem volt jelentősége annak, hogy a várandósság bejelentésére a felmondás közlését követően került sor. Az Alkotmánybíróság 17/2014. (V. 30.) AB határozata értelmében 2014. május 31-étől már nem volt hatályban az Mt. 65.§-a előzetes bejelentésre vonatkozó része, ezért a felperesnek nem volt jogszabályi kötelezettsége a felmondást megelőzően tájékoztatás.

[8] Az alperest megillette a lehetőség az Mt. 65. § (5) bekezdése értelmében, hogy a felmondást 15 napon belül visszavonja. A jognyilatkozat visszavonására azonban nem került sor, ezért az Mt. 65. § (3) bekezdés a) pontja megsértése okán a felmondás jogellenesnek minősült.

[9] Az elsőfokú bíróság a jogellenesség jogkövetkezményei tárgyában figyelembe vette a munkaviszony jogellenes megszüntetése jogkövetkezményei egyes kérdéseiről szóló 6/2016. (XI. 28.) KMK vélemény (a továbbiakban: KMK vélemény) 9. pontjában foglaltakat és az Mt. 83. § (1) bekezdés b) pontja alapján rendelkezett a munkaviszony helyreállításáról.

[10] Az elmaradt munkabérrel kapcsolatos kereseti kérelem tekintetében az Mt. 83. § (3) bekezdése alapján azt vizsgálta, hogy a felperes megalapozottan igényelt-e a munkaviszonya megszűnésének napjától, azaz 2021. november 13-ától, 2022. május 5-ig terjedő időszakra távolléti díjat, a kárenyhítési kötelezettség követelményére is figyelemmel.

[11] A KMK vélemény 7. pontja alapján kifejtette, hogy a munkaviszony jogellenes megszüntetése esetén a kárenyhítési kötelezettség megszegését a jogsértő munkáltatónak kell bizonyítania. Nem elegendő pusztán e kötelezettség megsértésére hivatkozni, mivel konkrétan meg kell jelölni azokat a tényeket, körülményeket, amelyek a munkáltató állítását alátámasztják és igazolják, hogy a perbeli időszakban a munkavállaló reálisan milyen jövedelmet érhetett volna el. A kárenyhítési kötelezettség terjedelmét a bíróság mérlegeli.

[12] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes igazoltan, 2021. november 13-ától álláskeresői járadékot igényelt, melyet 2022. február 10-ig 90 napra megkapott, összesen 502.200 forint összegben és ezt a marasztalási összegéből levonásba helyezte. A felperes igazolta a munkaszerződése becsatolásával, hogy 2022. április 1-jétől új munkaviszonyt létesített, amely alapján a megtérült jövedelme havi 265.000 forint volt. A felperes ezt az összeget is levonásba helyezte, továbbá levonta az alperes által megfizetett végkielégítés összegét is. Az elsőfokú bíróság igazoltnak tekintette, hogy a felperes a gyermeke születésétől, azaz 2022. május 6-tól csecsemőgondozási díjban részesült.

[13] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes a várandóssága miatt korábban nem tudott elhelyezkedni, mivel a betanított fizikai munkák ellátására a veszélyeztetett terhessége miatt nem volt lehetősége, hosszabbtávú munkák esetében pedig

többhónapos betanulási időre volt szükség. Ezen kívül az előrehaladott várandós felperest nem szívesen alkalmazták.

[14] Az elsőfokú bíróság nem találta bizonyítottanak, hogy a felperes a veszélyeztetett terhessége okán keresőképtelen volt. A becsatolt orvosi igazolás szerint kizárólag 2021. október 28. napján volt keresőképtelen. A perben meghallgatott orvos tanúk Tanú2 és tanú3 nyilatkoztak arra, hogy önmagában a veszélyeztetett terhesség nem alapoz meg keresőképtelenséget. A perbeli időszakban a felperes esetében sem volt indokolt a keresőképtelenség megállapítása a veszélyeztetett terhesség miatt. Az elsőfokú bíróság ugyanebben a kérdésben szükségtelennek találta orvosszakértő kirendelését is, ezért az ezzel összefüggő alperesi bizonyítási indítványt elutasította.

[15] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy tanú4 és tanú5 tanúvallomása egyértelműen alátámasztotta az álláskereséssel összefüggésben becsatolt felperesi e-mailek tartalmát. A tanú4 által 2022. február 1-jén az állásinterjúval kapcsolatban a felperesnek írt e-mail azt is igazolta, hogy a felperes már ezt megelőzően benyújtotta a pályázatot erre az állásra. Az cég-vel kapcsolatos álláspályázat tényét pedig tanú5 a társaság HR munkatársa erősítette meg a tanúvallomásában. Az e-mail és a tanúvallomások tehát alátámasztották, hogy a felperest állásinterjúra várták, illetve jelentkezett állásra.

[16] A becsatolt e-mailek alátámasztották, hogy 2022. február 4-én a felperes bolti adminisztrátori munkakörre jelentkezett, 2022. február 5-én ügyfélszolgálati munkatárs munkakörre pályázott. A felperes arra is nyilatkozott, hogy a oldal neve oldalon keresztül is pályázott állásokra, de visszajelzés, írásbeli anyag nem állt rendelkezésére. Az bank Zrt.-től és az biztosító Biztosítótól visszahívták, azonban amikor közölte, hogy gyermeket vár, akkor a hosszabb betanulási időszakra hivatkozva nem kívánták alkalmazni. Az elsőfokú bíróság bizonyítottanak találta azt is a Kormányhivatal Foglalkoztatási Központ igazolása alapján, hogy a felperes nyilvántartott álláskereső volt.

[17] Az elsőfokú bíróság figyelembe vette a munkáltatónak a munkavállalója egészségi állapotában bekövetkezett károkért fennálló felelőssége egyes kérdéseiről szóló 1/2018. (VI. 25.) KMK vélemény (a továbbiakban: KMK II. vélemény) III/5. pontjában foglaltakat. Eszerint a munkavállaló szándékosan nem tesz eleget a kárenyhítési kötelezettségének, amennyiben életkorára, szakképzettségére, közlekedési feltételeire figyelemmel a munkaerejét nem, vagy nem a tőle elvárható mértékben és módon hasznosítja. A kárenyhítési kötelezettség megszegését a munkáltatónak kell bizonyítania.

[18] A felperes bizonyítottan közvetlenül a munkaviszonya megszűnését követően álláskeresőként regisztrált és álláskeresői járadékot kapott a jogszabályban biztosított maximális időtartamra. Az alperes nem igazolta, hogy a felperes álláskeresőként indokolatlanul visszautasította a felajánlott munkaköröket. A felperes bizonyítottan 2022.

február 10-e után és azt megelőzően is állást keresett, majd 2022. április 1-jétől a felperes új munkaviszonyt létesített.

[19] Az alperes által becsatolt a Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályától származó álláshelyekre vonatkozó tájékoztatás nem bizonyította a kárenyhítési kötelezettség megsértését. Ezek az álláshelyek adminisztratív, szakképesítéshez nem kötött regisztrált pozíciók betöltésére vonatkoztak, azonban a kormányhivatal tájékoztatása nem terjedt ki arra, hogy ezeket a felperes várandósan is betölthette volna a megjelölt munkabérek ellenében. Ezen kívül a kormányhivatal tájékoztatása arra is kiterjedt, hogy az álláshirdetéstől függetlenül gyakran igényelnek a munkáltatók az állásinterjúk során speciális tudást, tapasztalatot, valamilyen további jogosítványt, képesítést.

[20] Az elsőfokú bíróság mindezek mellett köztudomású tényként értékelte, hogy a várandós munkavállalók elhelyezkedése az átlagosnál nehezebb. A felperes kerületi lakos volt, veszélyeztetett terhesként speciális helyzetben volt és az alperes nem bizonyította, hogy az általa megjelölt álláshelyeket a felperes várandósan is betölthette volna. Az alperes azt sem bizonyította, hogy a konkrét munkahelyek milyen távolságban voltak a felperes lakóhelyétől, az odajutás mennyiben lett volna az adott helyzetében elvárható a felperestől.

[21] Az alperesi bizonyítás eredménytelen volt, a felperes a tőle elvárható módon az akkori állapotára, veszélyeztetett terhességére, továbbá a képzettségére, végzettségére, lakóhelyére figyelemmel eleget tett a kárenyhítési kötelezettségének, ezért az elsőfokú bíróság a módosított keresetnek megfelelően kötelezte az alperest a jogellenesség jogkövetkezményeként távolléti díj megfizetésére.

[22] Az elsőfokú bíróság az alperes 20. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben bejelentett eljárási kifogása kapcsán a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 156. § (2) bekezdése, 230. § (1), (2) bekezdése, 234. § (1) bekezdése, 236. § (1) bekezdése alapján arra hivatkozott, hogy az alperes jogi képviselőjét a tárgyaláson többször rendre kellett utasítani, mivel rendszeres közbeszólásaival akadályozta a jegyzőkönyvvezetést, zavarta a tárgyalás rendjét.

[23] Az elsőfokú bíróság az alperest a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pernyertes felperes perköltségének a megtérítésére. Megállapította, hogy a felperes a Pp. 81. §-a és a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 2. § (1) bekezdése alapján számította fel az ügyvédi munkadíjat.

[24] A felperes a keresetlevele mellékleteként becsatolta az ügyvédi megbízási szerződéskivonatát, ami szerint a felperes és jogi képviselője között 20.000 forint/óra alapú elszámolás jött létre, ez kiterjedt a beadványok szerkesztésére, az utazásra és a tárgyaláson

való részvételre is. A felperes a perköltségét az elsőfokú eljárás során többször aktualizálta, részletes munkaóra kimutatást készített, rögzítve, hogy mikor, milyen időtartamban, milyen ügyvédi munkát teljesített és ez alapján milyen díjazás kiszámlázására került sor.

[25] A felperes a becsatolt okiratokkal megfelelően számította fel és igazolta az ügyvédi munkadíját, azzal kapcsolatban a bíróságnak nem merült fel kételye. Az elsőfokú bíróság a tárgyalásokra való utazás tekintetében nem találta alaposnak a perköltség felszámítását, mert álláspontja szerint az nem minősül jogi tevékenységnek. A felszámított perköltség egyebekben arányban állt a perben kifejtett ügyvédi tevékenységgel. A felperes jogi képviselője részt vett valamennyi tárgyaláson, azokon felkészülten tett nyilatkozatokat, emellett jelentős felkészülést igénylő, részletes jogi indokolást tartalmazó beadványokat terjesztett elő. Az elsőfokú bíróság ezért az utazásra felszámított összegek levonásával a felperes által meghatározott 1.218.000 forint helyett, 1.128.000 forintban határozta meg a pernyertes felperest megillető perköltséget.

Az alperes fellebbezése

[26] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet részben történő megváltoztatásával, a távolléti díj megfizetésére vonatkozó kereseti kérelem elutasítását kérte, továbbá a perköltségre vonatkozó rendelkezés megváltoztatásával a felperest megillető elsőfokú perköltség összegét 165.000 forintra kérte leszállítani. Az alperes első- és másodfokú perköltségigényt is érvényesített.

[27] Vitatta az eljárási illeték megfizetésére vonatkozó ítéleti rendelkezést is arra hivatkozva, hogy köztestületként személyes illetékmentesség illeti meg, ezért pervesztessége esetén sem kötelezhető eljárási illeték megfizetésére. Előadta, hogy a Fővárosi Törvényszék által nyilvántartott köztestület, ezért az elsőfokú bíróság az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 4. § (1) bekezdése és 5. § (1) bekezdés d) pontja és (2) bekezdése megsértésével kötelezte eljárási illeték megfizetésére.

[28] Az alperes a felülbírálati jogkört illetően a Pp. 369. § (1), (2), (3) bekezdésére és a Pp. 370. § (3) bekezdés a), c) és d) pontjaira, illetve (4) bekezdésére hivatkozott, a Pp. 279.§ (1) bekezdése megsértését állítva.

[29] A 491.761 forint távolléti díj megfizetésére irányuló ítéleti rendelkezéssel kapcsolatban előadta, hogy az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg a tényállást és tévesen rögzítette az alperes perbeli nyilatkozatait is. Az elsőfokú eljárás során ugyanis azt állította, hogy a felek közötti munkaviszony megszűnésének napjától, azaz 2021. november 13-tól 2022. február 1-je, továbbá 2022. február 11. és április 1-je között a felperes nem tett eleget a kárenyhítési kötelezettségének.

[30] Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat tévesen értékelte és nem kellő súllyal vette figyelembe a Kormányhivatal Foglalkoztatási Főosztályától származó nyilatkozatot, amely a releváns budapesti kerületekre vonatkozó adatszolgáltatást tartalmazott. Ezekből az adatokból gyűjtötte ki az alperes azt az 52 db kifejezetten adminisztratív, szakképesítéshez nem kötött állásajánlatot, amelyek a felperes által betölthetők lettek volna a perbeli időszakban, amennyiben munkát keresett volna. Az alperes e körben kérte figyelembe venni az elsőfokú eljárás során 2022. július 18-án előterjesztett beadványát. Kifejtette továbbá, hogy a 2022. július 22-i beadványában kifejezetten hivatkozott a kerületek, az álláshelyek megjelölése mellett az elérhető jövedelemre is. Ez alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a felperes általános irodai adminisztrátorként, kereskedő végzettség nélkül bruttó 227.500 forintról, 350.000 forintig terjedő havi fizetésért elhelyezkedhetett volna a perbeli időszakban Budapest XVIII. és XIX. kerületeiben.

[31] Az elsőfokú bíróság egyáltalán nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy a releváns időszakra a felperes még tényállítást sem tett a kárenyhítési kötelezettséggel összefüggésben, vagyis nem adta elő, hogy mikor, milyen módon próbált állást keresni. Kizárólag a 2022.február 1-11-e között nyújtott be álláskeresésre vonatkozó dokumentumokat és csak erre az időszakra tett tényállítást. A tényállítás nélkül becsatolt 2022. február 1-jei keltezésű irat nem bizonyítja a kárenyhítési kötelezettség teljesítését. Az e-mail valóságát is vitatta az elsőfokú eljárás során és azt is, hogy az azokon feltüntetett személyektől érkeztek az üzenetek. A felperes azt sem bizonyította, hogy állaspályázatot nyújtott be egyebek között a cég2-hez.

[32] Az alperes vitatta tanú5 és tanú4 tanúvallomásának bizonyító erejét a Pp. 269.§ (1) bekezdés b) pontjára hivatkozva. tanú5 tanúvallomása nem bizonyította, hogy a felperes állásinterjún járt az cég-nél. A tanú előadása a GDPR rendelkezésekkel ellentétes volt, mivel előadta, hogy az állásinterjúra jelentkezők adatait csak egy hónapig tárolják. A tanú ezért jogsértő módon felhasznált adatokból merítette a vallomását, amely egyebekben életszerűtlen is volt. tanú4 vallomása szintén jogsértő volt, hiszen a tanú egyértelműen nyilatkozott arra, hogy a GDPR rendeletekkel ellentétesen tárolt adatok alapján tett vallomást a perben. A konkrét felperesi állásinterjúra nem is tudott visszaemlékezni, vagyis pusztán a jogellenesen kezelt személyes adatok alapján nyilatkozott az állásinterjúra. A becsatolt bizonyíték, vagyis e-mail tartalma sem igazolta az állásinterjú tényét. tanú4 csupán az alapján nyilatkozott a vallomásában, hogy a 2022. február 1-jei e-mailben az e-mail tárgyaként szerepel az „interjú” szó.

[33] Mindezek alapján a felperes nem bizonyította, hogy állásinterjún vett részt és eleget tett a kárenyhítési kötelezettségének. Kereseti tényállás hiányában az elsőfokú bíróság a bizonyítatlanság következményeit nem háríthatta megalapozottan az alperesre. A felperes a kétségbe vonható tartalmú e-mailekkel nem mentesülhetett a kárenyhítési kötelezettség alól.

[34] A felperes által megkereshető jövedelem az elmaradt jövedelmet csökkentő tételnek minősül. A felperes által kimutatott végkielégítés, álláskeresői járadék és munkabér együttes összege, továbbá az alperes által bizonyítottan megkereshető 704.943 forint jövedelem figyelembevételével az elérhető jövedelem meghaladná a felperes kereseti követelését, ezért az alperes marasztalására jogszerűen nem volt lehetőség.

[35] A felperes maga állította, hogy kizárólag 2021. október 28-án volt keresőképtelen. Ez alapján az elsőfokú bíróság nem hivatkozhatott volna a kárenyhítés körében a felperes egészségi állapotára. Jogsértő módon hagyta figyelmen kívül a felperes saját előadását és azt a tényt, hogy 2022. április 1-jétől új munkaviszonyt tudott létesíteni, vagyis a várandósság ténye az elhelyezkedését nem akadályozta.

[36] Az elsőfokú ítélet [40] és [55] bekezdése egymásnak ellentmondó érvelést tartalmazott. Az elsőfokú bíróság ugyanis az e-mailek alapján megállapította, hogy a felperes ügyfélszolgálati munkatárs, illetve adminisztrátor munkakörre jelentkezett. Azt mégsem találta bizonyítottnak a kormányhivatal tájékoztatása alapján, hogy a felperes ugyanilyen munkakörök betöltésére az állapotára is figyelemmel alkalmas lett volna, illetve alkalmazták volna. Ezért az alperes által hivatkozott munkaköröket is alkalmasnak kellett volna tekinteni. A kormányhivatalok által közölt speciálisan leszűrt és nyilvántartott álláskeresői adatok alapján megjelölt 52 állás a felperes számára megfelelő volt. Bizonyítottan megszegte a kárenyhítési kötelezettséget, mivel sehova nem jelentkezett álláskeresői céljából.

[37] Az elsőfokú bíróság megalapozatlan, okszerűtlen és logikátlan következtetésekre jutott a felperes egészségi állapota és annak a kárenyhítésre gyakorolt hatásait illetően. A felperes nem volt keresőképtelen és nem volt köteles közölni a várandóssága tényét. Esetében nem állt fenn semmilyen speciális körülmény, ezt támasztotta alá Tanú2 tanúvallomása. Április 1-jétől el tudott helyezkedni, ez önmagában is igazolja, hogy a veszélyeztetett terhességnek nem lehetett jelentőséget tulajdonítani és a felperesnek korábban is lett volna lehetősége elhelyezkedni a kormányhivatal által megjelölt állások valamelyikében. A felperes kerületi lakóhelyére figyelemmel egyébként olyan álláshelyeket jelölt meg, amelyeknél nem haladta meg a munkahely távolsága az alperes székhelye és a felperes lakóhelye közötti távolságot.

[38] A felperes az elsőfokú bíróság megállapításával ellentétben nem bizonyította, hogy a oldal neve állásoldalon jelentkezett az bank Zrt. -hez és az biztosító Biztosítóhoz, illetve azt sem, hogy a várandóssága miatt nem alkalmazták. Nem bizonyított, hogy álláskereső volt. A felperes bizonyítottan meg sem próbált elhelyezkedni, lehetősége sem volt az alperes által a perben becsatolt és kimutatott álláshelyeket visszautasítani, mivel nem is jelentkezett állásokra. Az álláskeresői járadék időszakában is aktívan állást kellett volna keresnie.

[39] Az elsőfokú bíróság elmulasztotta indokát adni annak, hogy az alperes által megjelölt 54 munkakört miért nem találta a felperes számára alkalmasnak, az csupán feltételezés, hogy a várandóssága miatt nem alkalmazták volna. Kizártnak tekinthető, hogy az állásajánlatokból egy sem lett volna megfelelő a felperesnek. Az elsőfokú bíróság köztudomású tényként arra hivatkozott, hogy a várandós munkavállalók elhelyezkedése nehezebb. Ez téves megállapítás volt, mivel a felperes maga is azt állította, hogy nem volt keresőképtelen, továbbá el is tudott helyezkedni.

[40] Az alperes vitatta az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezését is és az IM rendelet 2. § (2) bekezdése alapján annak további mérséklését kérte. Érvelése szerint a felperes által felszámított perköltség nem igazodott a pertárgy értékéhez, az ügy bonyolultságához, a kifejtett jogi tevékenység tényleges időtartamához, figyelemmel arra, hogy a felperes részéről felesleges és okszerűtlen keresetváltoztatásokra került sor.

[41] Az alperes az elsőfokú eljárás során kifejtett nyilatkozatait fenntartva előadta, hogy a felperes keresetlevele hiányos volt és az ezzel kapcsolatos problémákra az elsőfokú bíróság is felhívta a felperes jogi képviselője figyelmét a 12. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben. Ezt követően került sor keresetváltoztatásra. Ezután az Mt. 83. § (3) bekezdésére és 83. § (4) bekezdésére hivatkozva a felperes több alkalommal is megváltoztatta a kereseti kérelmét az összecszerűség tekintetében, amit az alperes már az elsőfokú eljárás során is kifogásolt. A Pp. 521. § (2) bekezdése ugyanis lehetőséget teremt arra, hogy a per során keletkező kár, illetve elmaradt munkabér tekintetében a felperes a keresetváltoztatás engedélyezése nélkül a tárgyalás berekesztéséig felemelje a követelése összegét. A felperes részéről ennek ellenére összesen négy alkalommal történt olyan keresetváltoztatás, ami kizárólag az összecszerűséget érintette. A felperes ezzel az eljárás elhúzódását is előidézte, mivel arra az alperesnek ellenkérelem változtatás formájában reagálni kellett.

[42] Az alperes vitatta a felperesi jogi képviselő által becsatolt óraelszámolás megalapozottságát is. E körben is hivatkozott arra, hogy a keresetlevél hiányos volt, mert a felmondás indokolására vonatkozóan nem tartalmazott tényállást, ezért a bíróság a tárgyaláson oktatta ki a jogi képviselőt. A felperes sorozatosan, indokolatlanul változtatta a kereseti kérelmeit, ami felesleges, megalapozatlan munkaórák felszámítását generálta. Ezért a felszámított költség erősen eltúlzott.

[43] A felperes jogi képviselőjének felkészültségét érinti, hogy a felmondás indokolásának valóságával, okszerűségével kapcsolatban semmilyen tény- és jogállítást nem tett a keresetben. Mindezekre figyelemmel az alperes a 491.761 forintos marasztalási összeghez igazodóan kérte megállapítani a felperesi perköltséget 165.000 forint összegben, felperesi pernyertesség esetén.

[44] Az alperes jogi képviselője visszautasította az eljárási kifogása kapcsán az elsőfokú ítéletben a terhére megállapított magatartást, viselkedést. Az elsőfokú bíróság nem

megfelelően jegyzőkönyvezte a nyilatkozatait, a tárgyalási jegyzőkönyv több helyen értelmetlen, zavaros, az alperesi jogi képviselő nem tanúsított agresszív, provokatív magatartást.

A felperes fellebbezési ellenkérelme

[45] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben történő marasztalását kérte.

[46] Elsődlegesen a fellebbezés elkészttségére hivatkozott. Előadta, hogy a periratok szerint az alperes az elsőfokú ítéletet 2023. március 2-án vette át. Ezen időponthoz képest a fellebbezési határidő 2023. március 17. napján, pénteken járt le. Az alperes tévesen hivatkozott arra, hogy 2023. március 8. napja nem számított be a fellebbezési határidőbe a négy órát meghaladó üzemszünet miatt.

[47] A felperes ezzel kapcsolatban a Pp. 617. §-ára, továbbá az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Kormányrendelet 54. § (1), (2) bekezdésére és az alperes által a fellebbezésében is hivatkozott OBH közlemény tartalmára hivatkozott. Érvelése szerint a konkrét üzemszünet nem befolyásolta a fellebbezés előterjesztésére irányadó határidő számítását, mert az üzemeltető tájékoztatása szerint a karbantartás az IKR rendszerre vonatkozott. Ez azonban a közigazgatási ügyekben a keresetlevelek beadását érinti, a fellebbezések előterjesztését nem, mivel azokat az ÁNYK szolgáltatás vagy az IFOR úrlapon lehet előterjeszteni, vagyis azok nincsenek kapcsolatban az IKR rendszer karbantartásával.

[48] Ezért nem volt lehetőség az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (4) bekezdés b) pontja alkalmazására, mivel az adott ügyben az elektronikus ügyintézéshez szükséges szolgáltatás elérhetőségével nem volt sem átmeneti, sem tartós üzemzavar.

[49] Az alperes a fellebbezést egyébként 2023. március 20-án terjesztette elő AVDH szolgáltatással hitelesítve. A 2023. március 7-i közlemény a KAÜ szolgáltatás érintette. Az AVDH szolgáltatáshoz kapcsolódó üzemszünet pedig nem érte el a négy órát. A fentiekre tekintettel a fellebbezési határidő 2023. március 17-én lejárt, ezért az alperes 2023. március 20-án előterjesztett fellebbezése elkésett. A felperes ezért a Pp. 366. § (1) bekezdése, 367. § (1) bekezdése alkalmazásával az elkészttség jogkövetkezményeinek alkalmazását kérte, utalva a Pp. 364. §-ára és a 176. § (1) bekezdés i) pontjára. Másodlagosan az eljárás megszüntetésével kérte az elsőfokú ítélet jogerőre emelkedésének megállapítását a Pp. 176. § (1) bekezdés i) pontja, 240. § (1) bekezdés a) pontja, 364. §-a és 358. § (3) bekezdése alkalmazásával.

[50] A fellebbezés érdemét illetően előadta, hogy az alperes a fellebbezésében a munkaviszony megszüntetése jogellenességét és a munkaviszony helyreállítására vonatkozó ítéleti rendelkezéseket nem vitatta, ezért az elsőfokú ítélet ezen rendelkezései jogerősnek minősülnek, figyelemmel a Pp. 358. § (5) bekezdésére.

[51] A fellebbezett rendelkezések tekintetében kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, a jogszabályok megfelelő alkalmazásával helytálló jogi következtetésekkel, érdemben megalapozott döntést hozott. A fellebbezést az eljárási illeték tekintetében nem vitatta, elismerve, hogy az alperes köztestület.

[52] Az elsőfokú bíróság helyesen rögzítette, hogy a kereset szerinti számítási módot, számszaki levezetést az alperes nem vitatta, azt is helyesen állapította meg a KMK véleményben foglaltak alapján, hogy az alperes nem bizonyította a kárenyhítési kötelezettség megszegését, illetve nem megfelelő teljesítését és a bizonyítottság hiányát a terhére kellett értékelni.

[53] Az elsőfokú bíróság ennek megfelelően tájékoztatta egyébként az alperest az anyagi pervezetés körében. Helyesen hivatkozott továbbá a KMK II. vélemény III/5. pontjára is, mivel értékelni kell a konkrét ügyben a munkavállaló egészségi állapotát, életkorát, az elvégzendő munka jellegét, a munkaerőpiaci körülményeket, a közlekedési feltételeket és az eset valamennyi sajátos körülményét.

[54] A Kúria Joggyakorlatelemző Csoportja a munkaviszony jogellenes megszüntetése jogkövetkezményeit vizsgáló összefoglaló véleményében (45. oldal 1. bekezdés) a munkaerőpiacon kifejezetten esélytelen munkavállalóként sorolja fel a várandós munkavállalót. Ezért ezt a körülményt is figyelembe kellett venni a kárenyhítési kötelezettség megítélésekor.

[55] A felperes a munkaviszonya megszűnésekor, azaz 2021. november 12-én már 2,5 hónapos terhes volt. Azonnal nyilvántartásba vetette magát álláskeresőként és álláskeresői járadékot igényelt. Ennek összegét levonásba is helyezte a marasztalási igényéből. A folyósítás megszűnésekor, 2022. február 10-én már öt és félhónapos terhes volt, ami nyilvánvaló hátrányt jelent a munkaerőpiacon. Ezzel kapcsolatban egyébként tett a felperes tényállítást a 2022. március 28-i beadványában, hiszen előadta, hogy a betanított munkák hosszabb időt vettek igénybe és azokat az állapota miatt nem tudta elvégezni. Arra is nyilatkozott, hogy előrehaladott terhességére tekintettel nem szívesen foglalkoztatták. Ugyanakkor nem lehetett figyelmen kívül hagyni, hogy egy 5 hónapos terhességnek már látható jelei is vannak függetlenül attól, hogy az alperes álláspontja szerint azt a felperesnek nem kellett jeleznie.

[56] A fellebbezésében az alperes alaptalanul hivatkozott a Kormányhivatal nyilatkozata alapján megjelölt 52 betöltetlen álláshelyre. A megkeresés ugyanis, amelyet az alperes küldött a hivatalnak csak női munkavállaló megjelölést tartalmazott, azt a lényeges tény azonban, hogy a felperes várandós volt, nem közölte a hatósággal. Ezért ezt a kormányhivatal sem vette figyelembe az állásjegyzék összeállításakor, emiatt azt sem értékelték, hogy egy várandós munkavállalónak milyen lehetőségei vannak a munkaerőpiacon.

[57] Mindezek alapján megalapozatlanul hivatkozott az alperes a fellebbezésében arra, hogy az általa megjelölt betöltetlen álláshelyekre a felperes elhelyezkedhetett volna. Az alperes ugyanis éppen azt a releváns körülményt hagyja figyelmen kívül, hogy a felperes milyen helyzetben, állapotban volt és ehhez milyen szubjektív munkáltatói hozzáállás kapcsolódik.

[58] Az elsőfokú bíróság helyesen vette figyelembe, hogy a kormányhivatal maga hívta fel a figyelmet arra, hogy sokszor az álláshirdetésben nem jelzett speciális tudásra, tapasztalatra is igényt tartanak a munkáltatók. A kormányhivatali tájékoztatóból az is kiderül, hogy nincs teljes rálátása a hatóságnak a betöltetlen álláshelyekre, hiszen a munkavállalók nemét és életkorát sem rögzítik. Az alperes ezért nem bizonyította, hogy a felperest a perbeli időszakban az általa megjelölt konkrét munkakörök valamelyikében alkalmazták volna. Azt kellett volna bizonyítani, hogy konkrétan melyik munkáltatónál, milyen időtartamban, milyen jövedelmet érhetett volna el a felperes az akkori konkrét egészségi állapotára is figyelemmel. Az alperes által az elsőfokú eljárás során becsatolt iratok azonban ennek igazolására nem voltak alkalmasak.

[59] Az alperes 2022. augusztus 10-én a 46. sorszámú beadványában a Pp. szabályaival ellentétesen utólagos bizonyítási indítványt terjesztett elő, ezért annak bizonyítékként történő felhasználására sem volt lehetőség. A felperes hivatkozott egyebekben az alperes perbeli jogainak rosszhiszemű gyakorlására is. Amikor a 2022. április 1-jén létesített munkaviszonyára vonatkozó munkaszerződést becsatolta, azt teljes mértékben vitatta az alperes, ugyanakkor fellebbezésében mégis erre hivatkozva állítja, hogy milyen jövedelemért helyezkedhetett volna el. Ezzel szemben az a tény, hogy 2022. április 1-jétől a felperes munkaviszonyt létesített, még nem igazolja azt, hogy ezt már korábban is megtehetette volna, vagyis nem bizonyítja a kárenyhítési kötelezettség megsértését.

[60] A felperes előadta, amikor az új munkaszerződését kötötte, már héthónapos terhes volt, ezért az új munkáltatóval otthoni munkavégzésben állapodott meg, figyelemmel az akkor még aktív Covid-járványra is. Mindezekre tekintettel tehát nem lehetett egyértelműen irányadónak tekinteni a kormányhivatal tájékoztatásában adott álláslehetőségeket, vagyis az alperes által előterjesztett bizonyítékok alapján nem igazolt, hogy a felperes az akkori speciális állapotánál fogva a megjelölt állások, munkakörök betöltésére alkalmas volt, különös figyelemmel a munkaköri, szakmai, illetve személyi

higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet 10. § (1) bekezdésére.

[61] A kárenyhítési kötelezettség kapcsán értékelni kellett, hogy a felperes 2021. november 13-tól a többhónapos, előrehaladott állapotban lévő veszélyeztetett terhessége és a Covid-járvány ellenére mindent megtett az elhelyezkedése érdekében. Álláskeresői járadékot igényelt, álláskeresőként regisztráltatta magát. Aktívan a járvány ellenére állást keresett, vagyis álláspályázatokot adott be és részt vett állásinterjúkon, majd 2022. április 1-jén új munkaviszonyt tudott létesíteni.

[62] Fellebbezésében az alperes összemosza a veszélyeztetett terhesség és a keresőképtelenség fogalmát. Ezzel kapcsolatban a lefolytatott bizonyítás alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a veszélyeztetett terhesség nem egyenlő a keresőképtelenséggel. Ugyanakkor teljes mértékben elfogadhatatlan az az alperesi érvelés, hogy aki nem keresőképtelen, az nem hivatkozhat a kárenyhítés körében a speciális egészségügyi helyzetére, valamely nehézségére. Ilyen érvelés nem vezethető le a KMK véleményből sem, hiszen a Kúria is úgy foglalt állást, hogy minden ügyben konkrétan kell értékelni az érintett munkavállaló egészségi állapotát, életkorát, a végzendő munka jellegét, a munkaerőpiaci körülményeket, a közlekedési helyzetet és az egyéb körülményeket is. Egy keresőképes személynél is fennállhatnak olyan körülmények, amelyek nehezítik az elhelyezkedését, ilyen helyzet az előrehaladott, veszélyeztetett terhesség, ami a felperes esetében fennállt.

[63] Az alperes tévesen értékelte tanú4 és tanú5 tanúk vallomását. A vallomások ugyanis a becsatolt okiratokkal együtt aggálytalanul igazolták, hogy a felperes részt vett állásinterjúkon. A tanúvallomások értékelése szempontjából semmilyen jelentősége nem volt a Pp. 269. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltaknak. Amennyiben az adatvédelmi szabályok sérültek, ez semmiképp nem eshet jelen perben a felperes terhére. Ezzel összefüggésben egyébként nem került sor bizonyításra, a GDPR szabályok megfelelésége nem is képezte jelen per tárgyát.

[64] Az alperes rosszhiszemen és valótlanul hivatkozott a perben arra, hogy nem igazolta nyilvántartott álláskereső volt, hiszen a Kormányhivatal Hivatalától származó igazolás erre vonatkozóan egyértelmű nyilatkozatot tartalmazott.

[65] Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság helyesen értékelte a bizonyítási kötelezettséget, és helyesen vonta le a bizonyítottság hiányának következményeit. Helyesen mérlegelte a kárenyhítési kötelezettség terjedelmét a felperes konkrét körülményeire figyelemmel. Az alperes alaptalanul állította a fellebbezésében, hogy a felperes meg sem kísérelt elhelyezkedni, hiszen éppen ezzel ellentétes tények nyertek bizonyítást.

[66] Személyes nyilatkozata szerint (47. számú tárgyalási jegyzőkönyv) telefonon, e-mailben is jelentkezett állásokra, több állásinterjún is részt vett, ennek ellenére csak 2022. április 1-jével sikerült új munkaviszonyt létesítenie. Önmagában az üres álláshelyek megléte nem igazolja a kárenyhítési kötelezettség elmulasztását az egyéb körülmények értékelése nélkül. A veszélyeztetett terhességre tekintettel az alperesnek kellett volna bizonyítania, hogy a felperest ebben az állapotában is alkalmazták volna az általa megjelölt munkáltatók. Ezen kívül nemcsak azt kellett volna bizonyítani, hogy a fenti körülmények ellenére a felperes munkaviszonyt tudott volna létesíteni, hanem azt is, hogy milyen összegű jövedelmet ért volna el. Mindezek bizonyítása hiányában rosszhiszemű az a fellebbezési állítás, hogy a felperes meg sem próbált elhelyezkedni.

[67] A felperes alaptalannak találta a perköltségre vonatkozó alperesi fellebbezést is. Álláspontja szerint az előterjesztett keresetlevél megfelelt a jogszabályban foglalt követelményeknek. A keresetváltoztatást az elsőfokú bíróság tájékoztatása alapján terjesztette elő, de hangsúlyozta, hogy elsődlegesen a munkaviszony helyreállítására tekintettel elmaradt munkabérként kívánta érvényesíteni a marasztalási igényét. Ezzel összefüggésben adott az elsőfokú bíróság eltérő tájékoztatásokat.

[68] Egyértelműen kifejtette valamennyi beadványában, hogy a keresete jogalapja az, hogy a várandósság ténye ellenére jogellenesen szüntette meg a munkaviszonyát az alperes. Mindezek mellett csupán megjegyezte a keresetlevelében, hogy a felmondás indokaival sem ért egyet, de ezek tárgyában nem volt szükséges további tényállítás megtétele és bizonyítás, hiszen nem erre alapította a kereseti kérelmét. Mindezekre tekintettel teljesen indokolatlan az ezzel kapcsolatos alperesi érvelés.

[69] Az elsőfokú bíróság egyébként maga sem volt biztos a marasztalási jogcímében, ezért a tájékoztatásával összefüggő keresetváltoztatások emiatt nem minősülnek indokolatlannak. A felperes nem kérte a jogellenesség megállapítását a felmondás indokának valótlansága, okszerűtlensége alapján, ezért nem is kívánt e körben tényállítást tenni, erre pusztán azért került sor, mert az elsőfokú bíróság erre kötelezte. Éppen ezzel a szükségtelen bizonyítással kívánta az eljárás indokolatlan elhúzódását megakadályozni.

[70] Az összecszerúséget érintő keresetváltoztatások sem voltak indokolatlanok, illetve jogellenesek, azok nem befolyásolták a per elhúzódását. Annak ellenére, hogy a Pp. 521. § (2) bekezdése valóban lehetővé teszi a tárgyalás berekesztése előtt a keresetváltoztatást, nem tekinthető jogellenesnek az a magatartás, amikor a felperes az egyes eljárási cselekmények kapcsán aktualizálja a keresetét.

[71] Az alperes idézte elő az eljárás elhúzódását, mivel mindig határidőt kért és kapott olyan keresetváltoztatások esetén is, amelyek érdemi jogi érvelést, eltérő nyilatkozatot nem tartalmaztak. Az eljárás elhúzódásához az is hozzájárult, hogy az alperes a perben lényegében mindent vitatott, többször nyilvánvalóan alaptalan kijelentéseket tett, amelyek

már a perbeli rosszhiszeműség határát súrolták. A becsatolt iratokat vitató nyilatkozatait soha nem támasztotta alá jogi érveléssel, jogszabályi hivatkozással. Az eljárás elhúzódása azzal is összefüggött, hogy az elsőfokú bíróság több esetben nem, illetve hiányosan kézbesített iratokat.

[72] A felperes megfelelően dokumentálta és a jogszabály szerint számította fel a jogi képviselettel felmerült költségét. A megbízási szerződés óradíjas elszámoláson alapult. A becsatolt óraelszámolás elektronikus aláírással ellátott dokumentum volt. Az IM rendelet 2. § (2) bekezdésében meghatározott feltételek nem álltak fenn, mert a felperesi beadványok alapos jogi kutatómunka eredményeként részletes jogi érvelést tartalmaztak, kiterjedően a KMK véleményekre, a Kúria Joggyakorlat-elemző Csoportjának véleményére, alkotmánybírósági határozatokra, bírói gyakorlatra. Az alperes ezzel szemben valamennyi beadványában pusztán vitatott minden felperesi állítást, minden becsatolt dokumentumot úgy, hogy ennek jogszabályi alapját egyszer sem közölte.

[73] Az IM rendelet 2. § (1) bekezdése alapján számította fel a perköltségét, ezért az alperes alaptalanul kérte az IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján a pertárgyértékhez viszonyított összeg meghatározását.

A másodfokú bíróság határozata és annak jogi indokai

[74] Az alperes fellebbezése kisebb részben – az illeték viselése tárgyában - alapos, túlnyomórészt alaptalan.

[75] A másodfokú bíróság a Pp. 370. § (1) bekezdése értelmében az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül. Ezért nem érintette a felmondás jogellenességének megállapításával, illetőleg a munkaviszony helyreállításával, mint jogkövetkezésménnyel kapcsolatos ítéleti rendelkezéseket.

[76] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel érintett körben a szükséges bizonyítást lefolytatta, az alapján a tényállást helyesen állapította meg és az elsőfokú illeték megfizetésére vonatkozó rendelkezésen kívül az egyéb kérdésekben megalapozott döntést hozott, mellyel a másodfokú bíróság egyetértett.

[77] A másodfokú bíróság a fellebbezési ellenkérelemben foglaltakra is figyelemmel, elsődlegesen a fellebbezés elkészítését vizsgálta. Ezzel kapcsolatban megállapította, hogy az elsőfokú ítélet kézbesítésére az alperes részére 2023. március 2. napján került sor. Ezt követően az alperesnek 15 nap állt rendelkezésére a fellebbezés előterjesztésére, figyelemmel a Pp. 365. § (6) bekezdésére. A Pp. 617.§-a alapján a fellebbezési határidőbe, mint a törvény

által napokban megállapított határidőbe nem számít bele az a nap, amely során legalább négy órán át a jogszabályban meghatározottak szerinti üzemzavar vagy üzemszünet állt fenn.

[78] Az OBH közleménye 2023. március 8-át illetően a következőket tartalmazta. „Az üzemeltető tájékoztatása alapján a IKR (E-kormányablak.kh.gov.hu) karbantartása miatt 2023.03.08. (szerda) 20:00 óra és 2023.03.09. (csütörtök) 00:00 óra között az IKR ügyféloldali felületen a keresetlevelek benyújtása nem lesznek elérhető. A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 394/G. § (10) bekezdése, valamint a 2016. évi CXXX. törvény 617. §, illetőleg a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 154. § (2) bekezdése alapján 2023.03.08. napja a napokban és munkanapokban megállapított határidőkbe nem számít bele.”

[79] Az alperes a fellebbezését elektronikus úton 2023. március 20. napján terjesztette elő, fellebbezésében az OBH tájékoztatása alapján hivatkozott arra, hogy 2023. március 8. napján az elektronikus kapcsolattartást érintő karbantartás miatt négy órát meghaladó üzemszünet következett be, ami érintette a fellebbezési határidő számítását.

[80] A másodfokú bíróság az OBH tájékoztató tartalmát tekintette irányadónak, amely egyértelműen tartalmazta a karbantartás időpontját és időtartamát, továbbá azt is, hogy 2023. március 8. napja a Pp. 617. §-a értelmében a határidőkbe nem számítható be. Ezt a tájékoztatást a polgári perben eljáró fél, illetve képviselője alappal tekintette irányadónak, ezért az elsőfokú ítélet elleni fellebbezési határidő az alperes tekintetében nem 2023. március 17-én, hanem 2023. március 20. napján járt le. Az alperes ezen a napon előterjesztette a fellebbezését, ezért azt a másodfokú bíróság érdemben vizsgálta, a Pp. 367. § (1) bekezdése alkalmazásának tehát nem volt helye.

[81] Az alperesi fellebbezésben előterjesztett indokok alapján az ítéltábla nem látott lehetőséget az elsőfokú ítélet megváltoztatására az alábbiak szerint.

[82] Az alperes a fellebbezését arra alapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítottság hiányának következményeit tévesen határozta meg, mivel nem vette figyelembe, hogy a kárenyhítés vonatkozásában a felperes konkrét tényállításokat sem tett, továbbá nem megfelelően értékelte az álláskereséssel kapcsolatban a Kormányhivatal adatszolgáltatásán alapuló alperesi bizonyítékokat a felperes által 2021. november 13. és 2022. február 1-je, illetve 2022. február 11. és 2022. április 1. között betölthető álláslehetőségek körében.

[83] Az Mt. 83. § (1) bekezdés b) pontja szerint, amennyiben a munkáltató a felmondási tilalom ellenére szünteti meg a munkavállaló munkaviszonyát, a kereseti kérelem alapján a bíróságnak a munkaviszonyt helyre kell állítania. Az Mt. 83. § (3) bekezdése értelmében a munkaviszony helyreállítása esetén meg kell téríteni a munkavállaló elmaradt

munkabérét, egyéb járandóságát és ezt meghaladó kárát. Elmaradt munkabérként a munkavállaló távolléti díját kell figyelembe venni. A (4) bekezdés értelmében az elmaradt munkabér és az egyéb járandóság összegének számításánál le kell vonni, amit a munkavállaló megkeresett, vagy az adott helyzetben elvárhatóan megkereshetett volna, továbbá a munkaviszony megszűntetésekor kifizetett végkielégítést.

[84] Az Mt.-hez fűzött Nagykommentár szerint az Mt. 83. § (4) bekezdése alkalmazása körében az Mt. 82. §-ával kapcsolatban irányadó bírói gyakorlatot és kommentár irodalmat kell figyelembe venni. Ezért helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a felperest megillető elmaradt jövedelem meghatározása körében a felperes által megkeresett, illetve az adott helyzetben elvárhatóan megkereshető jövedelem tekintetében a munkaviszony jogellenes megszüntetése jogkövetkezményei egyes kérdéseiről szóló 6/2016. (XI. 28.) KMK véleményben foglaltakat tekintette irányadónak.

[85] A munkavállaló kárenyhítési kötelezettségét illetően a jogszabály értelmezésén alapuló egységes bírói gyakorlat a KMK véleményben kifejtetteket támasztja alá. Ezekből a másodfokú bíróság jelen ügyben irányadónak tekintette a Mfv.I.10.036/2019/7. számú ítéletet, amelyben a Kúria egyértelműen kimondta, hogy a kárenyhítési kötelezettség vizsgálatakor értékelni kell a munkavállaló életkorát, egészségi állapotát, családi és lakóhelyi körülményeit és az eset összes körülménye mérlegelésével kell döntenie. Az Mfv.I.10.009/2020/4. számú ítéletében a Kúria azt fejtette ki, hogy a munkavállaló kárenyhítési kötelezettsége nem korlátlan, annak teljesítése nem eredményezhet számára aránytalan terhet. Figyelembe kell venni azt is, hogy a kárenyhítés célja a károsultat ért kár csökkentése és nem a károkozó munkáltató kártérítéstől való mentesítése. Ehhez kapcsolódóan az Mfv.II.10.093/2021/4. számú ítéletében a Kúria azt állapította meg, hogy adott esetben eleget tesz a munkavállaló a kárenyhítési kötelezettségének abban az esetben, amennyiben igénybe veszi az álláskeresési járadékot és regisztrál az álláskeresési projektbe.

[86] Az előbbiekből következően a munkavállaló csak olyan összegű jövedelem megtérítését igényelheti, amely vonatkozásában eleget tett a kárenyhítési kötelezettségének. Abban a kérdésben, hogy az adott munkavállalótól mi volt elvárható, a tényállás alapos feltárásával, az ügyben releváns valamennyi körülmény gondos mérlegelésével kell határozni, figyelemmel a munkavállaló életkorára, lakóhelyére, közlekedési, családi viszonyaira, egészségi állapotára és egyéb, speciális élethelyzete, a mindennapi körülményeit, munkavállalását befolyásoló tényezőkre.

[87] Mindezekre tekintettel helytállóan vonta értékelése körébe az elsőfokú bíróság a felperes várandósságának tényét arra kiterjedően, hogy a veszélyeztetett terhessége a perbeli időszakban, egy nap kivételével nem eredményezett keresőképtelen állapotot. Az alperes téves következtetésével szemben önmagában abból a tényből, hogy a felperes keresőképes volt a peresített időszakban, nem következik, hogy az egészségi állapotát az álláskeresés, illetve a kárenyhítés körében nem kellett értékelni, hiszen a várandósság kifejezetten releváns körülmény a munkavállalás során. Ezt alátámasztotta a Kúria Joggyakorlat-elemző Csoportjának a fellebbezési ellenkérelemben helyesen hivatkozott összefoglaló véleménye is.

[88] Ehhez kapcsolódóan az alperes alaptalanul vitatta a fellebbezésében, hogy a felperes a peresített időszakban végig veszélyeztetett terhes volt. A veszélyeztetett terhességet aggálytalanul alátámasztotta a perben meghallgatott, felperest kezelő két orvos tanúvallomása. Tanú2 magas kockázati kategóriába sorolta a felperest és ez alapján állapította meg a veszélyeztetett terhességet. A keresőképtelenséget nem tartotta indokoltnak, de olyan előadást nem tett, miszerint a veszélyeztetett terhesség ne állt volna fenn a felperesnél folyamatosan. Ezt a vallomást nem cáfolta tanú3 háziorvos vallomása, ezért azok alapján megállapítható, hogy a felperest veszélyeztetett terhesként gondozták, amit a fentiek szerint a kárenyhítés vizsgálatakor értékelni kellett. Ugyanakkor ennek a kérdésnek az ügy érdemi elbírálására kiható döntő jelentősége azért nem volt, mert a terhesség, még annak veszélyeztetett volta hiányban is olyan speciális helyzet, amit a kárenyhítési kötelezettség terjedelmének körében mindenképpen értékelni kell.

[89] Azt is helyesen rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy az alperes a kormányhivatalhoz benyújtott megkeresésében a felperes veszélyeztetett terhességét, mint különösen releváns tény nem közölte az adatszolgáltató hatósággal. Ezért az általánosságban a felperes képzettségéhez és lakóhelyéhez igazodó álláshirdetéseket tartalmazó hatósági tájékoztatás, illetve az arra alapított alperesi válogatás nem volt egyediesített. Az önmagában nem bizonyította a felperes által betölthető álláshelyeket, ezért abból nem lehetett alapos következtetést levonni a kárenyhítési kötelezettség megszegésére sem. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság érvelése nem volt ellentmondásos, amikor – függetlenül a felperes által megpályázott állásoktól - az alperes által hivatkozott adminisztratív munkakörök tekintetében nem találta bizonyítottnak, hogy azok a felperes által betölthető munkakörök voltak.

[90] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében helytállóan hivatkozott a BH2023.106 számon közzétett kúriai döntésre is. Abban a Kúria egyértelműen állást foglalt a veszélyeztetett terhességgel összefüggésben arról, hogy ezt a sajátos körülményt értékelni szükséges a kárenyhítési kötelezettség vizsgálata körében. Ilyen esetben az üres álláshelyek igazolása, még a megkereshető jövedelem megjelölésével sem bizonyítja, hogy az adott állás a munkavállaló speciális helyzetében betölthető, elnyerhető lett volna. A Kúria határozatában kifejtetteket teljes mértékben alkalmazhatónak találta jelen ügyre a másodfokú bíróság és egyetértett az elsőfokú bíróság azon megállapításával, hogy az alperes nem bizonyította a kárenyhítési kötelezettség megszegését az általa felsorolt betölthető állások tekintetében. Ezzel összefüggésben hangsúlyozandó, amennyiben a per adatai alátámasztják a munkavállaló aktív álláskeresését, abban az esetben a kárenyhítési kötelezettség megsértését nem alapozza meg, ha a munkavállaló nem az alperes által hivatkozott állásokra pályázott.

[91] A periratokkal ellentétes fellebbezési érvelés, hogy a felperes nem tett konkrét tényállítást az álláskeresés módjára, részleteire hiszen erről részletesen nyilatkozott és bizonyítékokat is csatolt. A felperes a 2022. szeptember 8-i tárgyaláson (15.M.71.048/2021/47. sorszámú jegyzőkönyv) egyebek mellett elmondta, hogy internetes álláskeresést is folytatott, ezzel összefüggésben említette a oldal neve oldalt, valamint az bank Zrt. és az biztosító megkeresését. A felperes körülményei által igazolt igény volt, hogy

születendő gyermeke védelmében lehetőleg minimális közlekedéssel kívánt munkát vállalni, figyelemmel az akkor erőteljesen jelen lévő Covid - járványra is. A felperes állítása altámasztására becsatolta az álláskeresői járadékra vonatkozó határozatot, illetve az új munkaviszonyában készült munkaszerződést és az álláskeresővel összefüggő e-maileket is.

[92] A másodfokú bíróság teljes mértékben egyetértett a bizonyítékok értékelésével az álláskereső kapcsán meghallgatott tanú4 és tanú5 tanúk vonatkozásában is. Az alperes által a GDPR megsértésére alapított előadás semmilyen összefüggésben nem volt a tanúk vallomásának bizonyító erejével. Az elsőfokú bíróság a Pp. 292. § (3) bekezdése értelmében figyelmeztette a tanúkat a hamis tanúzás következményére, a tanúk nyilatkoztak az elfogulatlanságukra is. A GDPR rendelkezésekkel összefüggő esetleges személyiségi jogsértés egyébként a felperest érinthette volna, aki ilyen körülményre nem hivatkozott. A per eldöntése szempontjából a tényleges álláskeresőnek és nem annak volt jelentősége, hogy a pályázattal érintett cégek miként jártak el a pályázók személyi adatainak a kezelése során. A tanúk a tárgyaláson az eléjük tárt okiratok alapján emlékeztek vissza az eseményekre, ami szintén semmilyen közvetlen összefüggést nem mutatott a munkáltatói adattárolással. Mindezek alapján az alperes alaptalanul kérte a tanúvallomások mellőzését.

[93] A két tanú egyértelmű, adekvát és aggálytalan válaszokat adott, beazonosították a felperes által csatolt e-maileket, beazonosították az álláspályázat időszakát, továbbá azt, hogy a felperes ezekre az állásokra jelentkezett. Az e-mailek azt is igazolták, hogy az álláshirdető munkáltatók interjúra behívták a felperest. Az elsőfokú bíróság a tanúvallomásokat és az okiratokat a Pp. 279. § (1) bekezdése megsértése nélkül értékelte, azok alátámasztották az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást, miszerint a felperes a jelzett munkáltatókhoz pályázott (cég, cég2), vagyis megpróbált elhelyezkedni a peresített időszakban.

[94] A felperes az alperesnél fennállt munkaviszonya megszűnésekor az álláskeresői járadék iránti igény benyújtásával a kár azonnali enyhítését eredményező, elvárható magatartást tanúsította. Ezt követően állapota és az őt emiatt fokozottan érintő Covid-járvány ellenére aktívan is állást keresett. Folyamatosan több munkáltatónál pályázott, ezek azonban 2022. április 1-je előtt nem vezettek eredményre. A fentebb részletesen értékelt helyzetére tekintettel nem volt elvárható, hogy ugyanolyan feltételekkel keressen állást, mint amilyen feltételekkel az alperesnél dolgozott. Ezt egyébként alátámasztja, hogy amikor elhelyezkedett, akkor otthondolgozási lehetőséggel létesített munkaviszonyt.

[95] Az alperes bizonyítási kötelezettsége nem pusztán az álláslehetőségek felsorolására terjedt ki, mivel azt is bizonyítani kellett, hogy azok a felperes számára az adott speciális élethelyzetében, egészségi állapotában általa ellátható munkakörök voltak és azok alapján a felperes a megjelölt jövedelmet megszerezhetette volna.

[96] Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság valamennyi releváns körülményt helytállóan értékelt, azokból megfelelő következtetésekre jutott és érdemben helytálló döntést hozott a jogellenesség jogkövetkezményét illetően. Az alperes eredményesen nem bizonyította a felperes által betölthető állásokat, az általa megszerezhető jövedelmet, mint kárt csökkentő tényezőt. Ezzel szemben a felperes bizonyította, hogy a személyes körülményeihez igazodóan, az akkori a járványhelyzet ellenére aktívan állást keresett. Az alperes téves következtetésével szemben az a tény, hogy 2020. április 1-jével tudott munkaviszonyt létesíteni, nem azt igazolja, hogy ezt korábban is megtehetette volna, hanem azt, hogy bizonyosan próbált elhelyezkedni. Értékelni kellett azt is, hogy az elhelyezkedés az állaskeresési járadék folyósítását követő két hónapon belül megtörtént.

[97] A másodfokú bíróság alaptalannak találta a perköltséget érintő alperesi fellebbezést is.

[98] A felperes pernyertes volt, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése értelmében alappal igényelte a perköltsége megtérítését, melyre az alperes, mint pervesztes fél köteles volt. A felperesi költségfelszámítás megfelelt a Pp. 81. §-ában foglaltaknak, amint arra az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott. A felperes a költségfelszámítását a per során többször aktualizálva, abban valamennyi eljárási cselekményt rögzítve és azokhoz igazodó, reális munkaórát számította fel. Az IM rendelet 2. § (1) bekezdése alkalmazása érdekében csatolta a megbízási szerződést, amelyből egyértelműen megállapítható volt, hogy 20.000 forint/óradíjas elszámolás alapján kívánta a perköltségét érvényesíteni. A felperes becsatolta a költségjegyzék nyomtatványt és a jogi képviselő által kiállított számlákat is.

[99] A másodfokú bíróság a felszámított ügyvédi óradíjat a perbeli képviseleti tevékenységgel arányban állónak találta, ezért az alperes fellebbezése alapján nem látott lehetőséget az IM rendelet 2. § (2) bekezdése alkalmazásával a perköltség további mérséklésére, figyelemmel arra is, hogy az elsőfokú bíróság már eleve mérsékelten – az utazási költségek levonásával - határozta meg a felperest megillető perköltség összegét.

[100] Az ügyvédi munkadíj megbízási szerződés alapján történő felszámítása esetén nincs lehetőség a kikötött munkadíj hiányában irányadó szabályok alkalmazására (BDT2022.4452.). Ezért az alperes alaptalanul kérte a pertárgyértékhez igazodóan lényegében az IM rendelet 3. § (2) bekezdése alkalmazásával a felperesi perköltség megállapítását.

[101] Az IM rendelet 2. § (2) bekezdése értelmében a perköltség mérséklésére csak abban az esetben van lehetőség, amennyiben a perben kifejtett képviseleti tevékenység a felszámított munkadíjjal nem áll arányban. A jelen ügyben azonban ilyen aránytalanság nem volt megállapítható. A másodfokú bíróság figyelembe vette, hogy a felperes alapos jogi érveléssel, jogszabályi hivatkozással, bírói gyakorlattal alátámasztott, a perfelvételt megalapozó keresetlevelet terjesztett elő. Abban helyesen jelölte meg a munkaviszony helyreállítására tekintettel azt, hogy elmaradt munkabér címén kéri az alperes marasztalását.

Szintén nem lehetett a felperes rosszhiszeműségként, vagy a perköltséget csökkentő tényezőként figyelembe venni, hogy a felperes élve a jogszabály adta lehetőséggel, az összegszerűséget az eljárás egyes szakaszaiban felemelte és ennek érdekében aktualizált összeget tartalmazó keresetváltoztatást terjesztett elő.

[102] Nem eredményezte a perköltség mérséklését az a körülmény sem, hogy az elsőfokú bíróság eltérő jogi álláspontja folytán elvárta a felperestől, hogy az alperesi ellenkérelemre tekintettel a felmondás indokának valósága és okszerűsége körében is terjesszen elő érdemi nyilatkozatot, tényállást. A felperes ugyanis teljesen más jogalapon kérte a jogellenesség megállapítását és amennyiben a felmondási tilalom okán jogellenesnek bizonyul a felmondás, úgy szükségtelen az indokok vizsgálata, kiterjedően az azokhoz kapcsolódó érdemi nyilatkozat megtételére. Az ezzel összefüggő szükségtelen perbeli nyilatkozatra bírói felhívás és az alperes ellenkérelmében kifejtett érvelés alapján került sor, ezért az nem volt a felperesi képviselő terhére értékelhető. Figyelembe kellett venni, hogy a felperes valamennyi tárgyaláson jelen volt, a bíróság felhívásainak eleget tett, munkaigényes beadványokat terjesztett elő. Mindezek kellőképpen megalapozták az elsőfokú eljárás során előterjesztett perköltségigényt.

[103] Az alperes azt alappal vitatta a fellebbezésében, hogy az Itv. 5. § (1) bekezdésének d) pontja értelmében személyes illetékmentesnek minősül köztestületként, ezért a pervesztessége okán az eljárási illeték megfizetésére vonatkozó ítéleti rendelkezés jogszabálysértő volt, a Pp. 102. § (6) bekezdése értelmében.

[104] A fentiekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, a Pp. 383. § (2) bekezdése alkalmazásával fellebbezéssel érintett rendelkezéseit a marasztalási összeg, illetve az elsőfokú perköltség tekintetében helybenhagyta, az eljárási illeték vonatkozásában pedig megváltoztatta.

[105] Fellebbezéssel nem volt támadva az, hogy az elsőfokú bíróság tévesen kártérítés címén kötelezte az alperest, így a marasztalás jogcímét nem érintette a másodfokú bíróság a Pp. 370.§ (1) bekezdése alapján. A felperes az elsőfokú eljárás során a késedelmi kamat megfizetése iránti igényét előterjesztette, ezért erről rendelkezni kellett. Az elsőfokú bíróság azonban az ítélet rendelkező részében elmulasztotta az alperes marasztalását, holott az ítélet indokolásának [59] bekezdésében jogszabályi megjelöléssel – egyébként helytállóan - alaposnak tekintette a késedelmi kamat igényt is. Az előbbiekre tekintettel a másodfokú bíróság a Pp. 355.§ (2) bekezdése alkalmazásával a kamat megfizetésével kiegészítette a marasztalásra irányuló rendelkezést.

Záró rendelkezések

[106] A felperes a fellebbezési eljárásban pernyertes lett. A másodfokú perköltségét a felek közötti megbízási szerződés alapján 20.000 forint/óra összegben, 6 munkaóra felszámításával kérte figyelembe venni az IM rendelet 2.§ (1) bekezdése alapján.

[107] A Pp. 83. §-a alapján alappal igényelte a másodfokú perköltsége megtérítését, amelyet a munkaigényes, alapos, jogi érvelést, jogszabályi hivatkozást is tartalmazó fellebbezési ellenkérelemre, továbbá a fellebbezési tárgyalás tartására is figyelemmel, az előterjesztett munkaórával arányban állónak talált a másodfokú bíróság.

[108] Tekintettel arra, hogy az alperes személyes illetékmentességben részesül, ezért a pervesztessége okán őt terhelő fellebbezési eljárási illetéket a Pp. 102. § (6) bekezdése értelmében az állam viseli.

Budapest, 2023. május 25.

dr. Orosz Andrea s.k.
s.k.
a tanács elnöke

dr. Laczó Adrienn Lilla s.k.

előadó bíró

dr. Szalai Beatrix

bíró